بررسی رابطه اشتغال زنان بر میزان رضایت از زندگی زناشویی در زوجین شهرستان لار؛ ۱۳۹۷

فریده یزدان پناه [۱]*، فاطمه جورکش [۲]، عزیزاله دهقان [۳]، ابوبکر جعفر نژاد [٤]

۱-.کارشناس ارشد جنین‌شناسی، گروه آناتومی،دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی لارستان، لارستان، ایران ۲. کارشناس ارشد پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی لارستان، لارستان، ایران. ۳ -دکترای اپیدمیولوژی، مرکز تحقیقات بیماری‌های غیر واگیر،، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران ۴ -مربی اپیدمیولوژی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری بندرلنگه، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، هرمزگان، ایران.

خلاصه

مقدمه و هدف: خانواده مهم‌ترین نهاد اجتماع است که برای بقای جامعه ضرورت دارد. رضایتمندی زناشویی ازجمله عواملی است که در ثبات نظام خانواده نقش مؤثری ایفا می‌نماید. امروزه حضور زنان در جامعه پررنگ‌تر شده است. با اشتغال زنان، زندگی مشترک دچار تعارض خواهد شد. مطالعه حاضر باهدف تعیین میزان رضایتمندی اشتغال زنان و زوجین آن‌ها انجام‌شده است.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی بود. افراد ابتدا به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و سپس به‌صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. مجموعاً ۲۰۲ زوج وارد مطالعه شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه مشخصات فردی و پرسشنامه رضایت از زندگی زناشویی اینریچ جمع‌آوری شدند. جهت تجزیه‌وتحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و آزمون‌های آماری تی تست، آنالیز واریانس یک‌طرفه و ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که زنان خانه‌دار کمترین رضایت را در بعد مسائل شخصیتی دارند. همچنین زنان خانه‌دار نیز ازنظر ابعاد رضایت جنسی، مسائل فرزند پروری و رضایت کلی، رضایت بیشتری داشتند. در خصوص بعد مساوات زن و مرد، زنان خانه‌دار و شاغل در مراکز غیردولتی به ترتیب کمترین و بیشترین رضایت را نشان دادند. در کل همسران زنان خانه‌دار رضایت بیشتری از زندگی زناشویی داشتند.

نتیجه‌گیری: طبق یافته‌های این پژوهش، اگرچه به نظر می‌رسد اشتغال سبب استقلال و ابراز وجود زنان در جامعه می‌شود؛ اما در احساس رضایتمندی از زندگی زناشویی تأثیرگذار نبوده است.

کلید واژگان: رضایتمندی، زندگی زناشویی، اشتغال زنان، رضایتمندی زناشویی، زنان خانه‌دار.

***نویسنده مسئول:** فریده یزدان پناه farideh.yazdanpanah@gmail.com

تلفن: ۰۹۱۷۱۲۱۴۱۰۷ **نمابر:** ۵۲۳۴۲۹۳۱ – ۰۷۱

لطفاً به مقاله به شکل زیر استناد کنید

دریافت: ۱۳۹۸/۲/۲۴ **پذیرش:**۱۳۹۸/۵/۴

یزدان پناه ف، جورکش ف، دهقان ع،جعفرنژاد ا. بررسی ارتباط رضایت از شغل با شادکامی در کارکنان ستادی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۴. مجله دانشگاه علوم پزشکی جیرفت، تابستان ۱۳۹۸؛ ۶ (۱):۵۶-۱۴۵

مجله دانشگاه علوم پزشکی جیرفت/ دوره ششم، شماره یک، تابستان ۱۳۹۸، صفحه۱۴۵تا ۱۵۶

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

مقدمه

خانواده به‌عنوان نخستین و قدیمی‌ترین نهاد اجتماعی است که ناشی از پیوند زناشویی زن و مرد می‌باشد. پیوند زناشویی به‌عنوان یکی از پیچیده‌ترین انواع روابط انسانی دارای چنان توان بالقوه‌ای در آزادسازی احساسات است که در کمتر روابط بین فردی دیگر می‌توان نظیر آن را یافت (۱). روان‌شناسان، خانواده را کانون حفظ سلامت و بهداشت روانی و محل ارضای نیازهای مختلف جسمانی، عقلانی و عاطفی می‌دانند. به دنبال زندگی مشترک، متغیرهای فراوانی بر نحوهٔ ارتباط زوجین باهم تأثیر می‌گذارند که این متغیرها عدم رضایت یا رضایت زوجین را از روابط زناشویی به همراه دارند. برخی از این متغیرها شامل فرزندان، درآمد، تحصیلات، اشتغال، بیماری و رضایتمندی جنسی می‌باشد (۲).

رضایت جنسی به‌عنوان یکی از نیازهای فیزیولوژیک موجب سلامت انسان است. در حقیقت رضایت از روابط جنسی نه‌تنها گرمی و شور را برای زوجین به ارمغان می‌آورد، بلکه ایشان را در برابر بسیاری از بیماری‌ها حفظ می‌کند (۳). تحقیقات نشان می‌دهد بروز حملات قلبی در مردانی که رضایت جنسی را در زندگی زناشویی خویش تجربه کرده‌اند کاهش محسوسی یافته است. در زنان نیز این مهم سبب کاهش بروز سردردهای میگرنی، علائم سندرم قبل از قاعدگی و آرتریت‌های مزمن می‌شود (۴). روابط جنسی با تأثیر بر افکار و احساسات زوجین می‌تواند به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، روابط بین آن‌ها را در ابعاد وسیعی تحت‌الشعاع خود قرارداد. بدین معنی که زوجینی که در این زمینه باهم سازگاری داشته و از این بابت خوشحال و مسرور باشند، قادرند به‌راحتی از بسیاری از ناهماهنگی‌های زندگی خویش چشم‌پوشی نمایند و بسیاری از مشکلات روزمره زندگی و اختلافات زناشویی نادیده گرفته (۵، ۶) و اگر به هر دلیلی روابط جنسی سالم بین زن و شوهر ایجاد نشود، یکی از آن‌ها یا هر دو، ناراضی، دلخور و دلزده خواهند شد. درنتیجه اگر سایر شرایط تفاهم فراهم نباشد، امکان فروپاشی زندگی زناشویی و بالاخره جدایی بیشتر می‌شود. به‌طورکلی در صورت عدم رضایت جنسی، فشارهای زیاد جسمی و روانی ناشی از آن فرد را به بیراهه می‌کشاند، در سلامت او اختلال ایجاد کرده و توانمندی‌ها و خلاقیت او را تقلیل می‌دهد (۷).

از سویی دیگر یکی از ابعاد مهم زندگی هر فرد، شغل اوست که بر دیگر جنبه‌های زندگی‌اش تأثیر مستقیم دارد (۷). اشتغال، یکی از حقوق اجتماعی زنان در جوامع اسلامی است (۸). اشتغال زنان به‌عنوان یک حق و نه یک تکلیف، دارای مزایا و پیامدهای مثبت همانند مشارکت در توسعه اجتماعی، افزایش دانش و بینش اجتماعی، آشنایی بیشتر با روش‌های افزایش بهره‌وری امکانات مادی و معنوی خانواده، خارج شدن زن از حالت انفعالی و حضور فعال در جامعه، آشنایی بیشتر با مسائل و مشکلات زنان درنتیجه حضور در اجتماع و کمک به حل این مشکلات، بالا رفتن منزلت زن در جامعه، آشنایی بیشتر با مشکلات کسب درآمد و درنتیجه، پی بردن به ارزش کار همسر و درک بهتر او، کاهش وابستگی افراطی به شوهر و اداره کردن خود ازلحاظ روانی، افزایش توان مدیریتی زنان که کمک بسزایی در تصمیم‌گیری‌های خانواده خواهد کرد و دریافت مستمری و حقوق بازنشستگی در دوره سالمندی و سربار فرزندان نبودن، می‌باشد (۹). از طرفی شغل زنان مانند مردان، دارای بازده اقتصادی و توانایی پول‌سازی و فراهم آوری امکانات برای خانه است که تأثیر زیادی بر رفاه خانواده و نهایتاً رضایت زناشویی می‌گذارد (۱۰).

رضایت زناشویی، یکی از عوامل مؤثر در ثبات و پایایی خانواده‌هاست. رضایت یک فرد از زندگی زناشویی به‌منزله رضایت وی از خانواده محسوب می‌شود و رضایت از خانواده به مفهوم رضایت از زندگی بوده و درنتیجه تسهیل در امر رشد و تعالی و پیشرفت مادی و معنوی جامعه خواهد شد (۱۱). طهماسبی و همکاران در پژوهش خود نشان دادند که اشتغال زنان حتی در بافت سنتی مانند شهرکرد، نه‌تنها تأثیر سوء در رضایتمندی از زندگی زناشویی نداشته، بلکه با توجه به تأثیر آن بر امکانات رفاهی خانواده، باعث افزایش میزان رضایتمندی شده است (۱۲). موسوی در پژوهش خود نشان داد که زنان شاغل، رضایت زناشویی بیشتری از زنان خانه‌دار دارند؛ به‌ویژه آنان که کارهای نیمه‌وقت دارند به دلیل زمان کار کم‌تر و

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

هماهنگی بیشتر آن با نقش‌های دیگر، از زندگی خود راضی‌تر هستند (۱۳). نوابی نژاد نشان داد که رضایت زناشویی برای زنانی که با انتخاب خودکار می‌کنند، تحصیلات بالاتری دارند، کارشان نیمه‌وقت است و از حمایت همسرانشان برخوردارند، بیشتر است. شوهران زنانی از رضایت زناشویی برخوردارند که از شغل همسران خود راضی باشند و آنان کار نیمه‌وقت داشته باشند (۱۴). تحقیقات کیجر و ریلی نشان داد در خانواده‌هایی که زن و مرد هر دو شاغل هستند و کارهای خانه را بین خود تقسیم می‌کنند و مراقبت از بچه‌ها به عهده دو نفر می‌باشد، زوجین باانگیزه بیشتر به زندگی، کار و کسب درآمد می‌پردازند. نتیجه اینکه توازن مسئولیت‌ها و همکاری زوجین تأثیر مثبت بر رضایت زناشویی دارد (۱۵). گلدنبرگ و همکاران نیز نشان دادند که رضایت زناشویی، همبستگی مثبتی با اشتغال دارد (۱۶). نوروزیان در تحقیق خود نشان داد که متغیر شغل زنان نتوانسته بر روی میزان رضایت زناشویی تأثیرگذار باشد (۱۷).

در دنیای پیچیده امروزی، رضایت از زندگی زناشویی مقوله مهم زندگی بشر به شمار می‌رود. رضایتمندی زناشویی، سنگ بنای خانواده مستحکم است که در کانون گرم آن، انسان‌هایی به رشد و بالندگی می‌رسند که هر یک می‌توانند سرنوشت خود، اطرافیان و جامعه‌ای را که در آن زندگی می‌کنند دچار تغییرات مثبت و اساسی سازند. اشتغال نیز بخش مهمی از هویت اجتماعی افراد را می‌سازد و از مباحث عمده محافل و جوامع در عصر کنونی است (۱۸). ازآنجایی‌که رضایتمندی زناشویی یکی از مهم‌ترین شاخص‌های رضایت از زندگی است که بر میزان سلامت روانی، میزان رضایت از زندگی و حتی بر میزان درآمد، موفقیت تحصیلی و رضایت از شغل زوجین تأثیرگذار است (۱۹) و به‌طورکلی می‌توان گفت رضایتمندی زناشویی بر تمام ابعاد خانواده تأثیر می‌گذارد، مطالعه حاضر باهدف تعیین میزان رضایتمندی اشتغال زنان و زوجین آن‌ها همچنین مشخص نمودن وضعیت موجود در این رابطه انجام شد.

روش کار

مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی بود. گروه هدف در این مطالعه، زوجین ساکن در شهر لار بودند. جهت تعیین حجم نمونه از فرمول برآورد یک میانگین استفاده شد. در این فرمول، خطای نوع اول ۰/۰۵ و میزان اطمینان ۹۵ درصد لحاظ شد. انحراف معیار میزان رضایت در مطالعات پیشین ۰/۶ بود و خطای قابل‌قبول ۰/۱ در نظر گرفته شد؛ بنابراین حجم نمونه ۱۳۸ نفر به‌دقت آمد که با توجه به نوع نمونه¬گیری که خوشه‌ای بود در اثر طرح ۱/۵ ضرب شد و درنهایت ۲۰۲ نفر وارد مطالعه شدند .

روش نمونه¬گیری خوشه¬ای بود. بدین‌صورت که شهر لار به ۲۰ خوشه تقسیم شد و سپس به صورت تصادفی ساده، ۱۰ خوشه انتخاب گردید. پس از انتخاب خوشه‌ها، اولین منزل در آن محدوده جغرافیایی، به¬عنوان سرخوشه انتخاب‌شده و پرسشگری با حرکت به سمت راست تا کامل شدن حجم نمونه در آن خوشه که شامل ۲۰ نفر بود ادامه می‌یافت. از هر منزل یک زوج انتخاب شد و مجموعاً ۲۰۲ زوج وارد مطالعه شدند. قبل از شروع پرسشگری، اهداف مطالعه برای شرکت¬کنندگان شرح داده‌شده و از آنان رضایت¬نامه آگاهانه گرفته شد.

ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه رضایت زناشویی اینریچ بود. هر یک از موضوعات این پرسشنامه، در ارتباط با یکی از زمینه‌های مهم است. ارزیابی این زمینه‌ها در درون یک رابطه زناشویی، می‌تواند مشکلات بالقوه زوج‌ها را توصیف کند یا می‌تواند زمینه‌های نیرومندی و تقویت آن‌ها را مشخص نماید. با استفاده از این پرسشنامه می‌توان با دقت ۸۵-۹۵٪ بین زوجین خرسند و ناخرسند تمایز قائل شد. مقیاس زوجی اینریچ یک اندازه‌گیری کلی از روابط زناشویی شامل تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسائل شخصیتی، ارتباطات، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزند پروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات‌طلبی مربوط به زن و مرد، جهت‌گیری مذهبی، همبستگی زوج‌ها و تغییرات زناشویی می‌باشد. پرسشنامه به‌صورت پنج گزینه‌ای لیکرت می‌باشد. این پرسشنامه برای هر یک از ماده‌ها پنج

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

گزینه، کاملاً موافقم، موافقم، نه موافق و نه مخالف، مخالفم و کاملاً مخالفم می‌باشد که برای آن‌ها نمره‌ای از ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد. فورز و السون (۱۹۸۹)، از این پرسشنامه برای بررسی رضایت زناشویی استفاده کرده‌اند و معتقدند که این مقیاس نسبت به تغییراتی که در خانواده به وجود می‌آید حساس است. سپس پرسشنامه زوجی اینریچ توسط دیوید السون و امی السون در سال ۲۰۰۰ روی ۲۵۵۰۱ زوج متأهل اجرا شد. ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه برای خرده مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی به ترتیب از این قرار است ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۸۴، ۰/۸۳ و اعتبار باز آزمایی پرسشنامه برای هر خرده آزمون به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۱، ۰/۹۰، ۰/۹۲ بود (۱۹). همچنین ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه در پژوهش آسوده (۲۰۱۰) با تعداد ۳۶۵ زوج، ۷۳۰ نفر به ترتیب برابر با ۰/۶۸، ۰/۷۸، ۰/۶۲ و ۰/۷۷ به‌دست‌آمده (۲۰).

با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته دیگری، مشخصات فردی شرکت‌کنندگان گردآوری شد. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و آزمونهای تی مستقل، آنالیز واریانس یک‌طرفه و ضریب همبستگی اسپیرمن انجام شد.

نتایج

یافته‌ها نشان داد که ۱۹/۳٪ از زنان موردپژوهش، تحصیلات فوق دیپلم داشتند و ۶۸/۸۱٪ خانه‌دار بودند. تحصیلات همسر در ۳۱/۷٪ دیپلم بود و ۵۲/۵٪ شاغل در مراکز غیردولتی بودند. ازنظر اختلاف سنی ۸۷/۱٪ از زوجین، مرد بزرگ‌تر از زن بود و در ۲/۵٪ از زوجین مرد به هیچ ماده خاصی اعتیاد نداشت. ۸۰/۷٪ از زوجین ساکن در منزل شخصی بودند و ۴۰/۵۹ درآمد ماهیانه ۲-۱ میلیون تومان داشتند (جدول ۱).

جدول ۱- توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی در زوجین شهر لار

متغیر	فراوانی	درصد فراوانی
تحصیلات خانم		
بی‌سواد	۶	۳
زیر دیپلم	۴۴	۲۱/۸
دیپلم	۵۷	۲۸/۲
فوق‌دیپلم	۹۹	۱۹/۳
لیسانس	۴۴	۲۱/۸
فوق‌لیسانس و بالاتر	۱۲	۵/۹
تحصیلات مرد		
بی‌سواد	۴	۲
زیر دیپلم	۲۸	۱۳/۹
دیپلم	۶۴	۳۱/۷
فوق‌دیپلم	۴۶	۲۲/۸
لیسانس	۵۶	۲۲/۷
فوق‌لیسانس و بالاتر	۴	۲

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

اشتغال مرد		
شاغل در مراکز دولتی	۷۶	۳۷/۶
شاغل در مراکز غیردولتی	۱۰۶	۵۲/۵
کار در کشورهای حوزه خلیج‌فارس	۱۵	۷/۴
بیکار	۵	۲/۵
اشتغال زن		
خانه‌دار	۱۳۹	۶۸/۸۱
شاغل در مراکز دولتی	۳۶	۱۷/۸۲
شاغل در مراکز غیردولتی	۲۷	۱۳/۳۶
درآمد		
زیر ۵۰۰ هزار تومان	۲۱	۱۰/۴
۵۰۰ هزار تومان تا ۱ میلیون تومان	۲۹	۱۴/۳۶
۱ تا ۲ میلیون تومان	۸۲	۴۰/۵۹
۲ تا ۳ میلیون تومان	۵۳	۲۴/۲۶
بالاتر از ۳ میلیون تومان	۱۷	۸/۴۱۶
مسکن		
اجاره‌ای	۳۹	۱۹/۳
شخصی	۱۶۳	۸۰/۷
اختلاف سنی		
مرد بزرگ‌تر از زن	۱۷۶	۸۷/۱
مرد و زن هم سن	۱۹	۹/۴
زن بزرگ‌تر از مرد	۷	۳/۵
اعتیاد مرد		
دارد	۱۱	۹۷/۵
ندارد	۱۹۱	۲/۵

میانگین و انحراف معیار سنی زنان موردپژوهش ۹/۹۲ ±۳۱/۹۰ بود که حداقل ۱۷ و حداکثر ۸۱ سال داشتند. میانگین و انحراف معیار سنی مردان موردپژوهش ۱۰/۲۹ ±۳۶/۲۵ بود که حداقل ۲۰ و حداکثر ۸۶ سال داشتند. میانگین و انحراف معیار سن ازدواج مردان ۴/۳۷ ±۲۵/۸۳ بود که حداقل ۱۸ و حداکثر ۵۰ سال بودند و میانگین و انحراف معیار سن ازدواج زنان ۴/۲۴ ±۲۱/۴۶ بود که حداقل ۱۴ و حداکثر ۴۲ سال بود. میانگین و انحراف معیار مدت ازدواج ۱۰/۰۴ ±۱۰/۴۲ که حداقل ۱ و حداکثر ۶۳ سال بود. میانگین و انحراف معیار تعداد فرزندان ۱/۲۰ ±۱/۲۸ بود که حداقل ۰ و حداکثر ۶ بود. (جدول ۲). در خصوص رضایتمندی از مسائل زناشویی برحسب وضعیت شغلی زنان، نتایج نشان‌داد که در ابعاد رضایت از مسائل

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

شخصیتی، رضایت از رابطه جنسی، رضایت از فرزند پروری، رضایت از مسائل مذهبی و همچنین رضایت کلی تفاوت معنی‌دار وجود دارد (۰/۰۰۱>). بدین‌صورت که زنان خانه‌دار کمترین رضایت را در بعد مسائل شخصیتی نشان داده‌اند. همچنین زنان خانه‌دار نیز ازنظر ابعاد رضایت از رابطه جنسی و رضایت از مسائل فرزند پروری و رضایت کلی رضایت بیشتری داشته‌اند. در خصوص بعد مساوات زن و مرد زنان خانه‌دار و شاغل در مرکز غیردولتی به ترتیب کمترین و بیشترین رضایت را نشان دادند. همچنین رضایت از زندگی زناشویی برحسب وضعیت اشتغال زنان، ازنظر شوهران در ابعاد رضایت از فعالیت‌های اوقات فراغت، رضایت از رابطه جنسی، رضایت از فرزند پروری، رضایت از مسائل خانواده و دوستان و همچنین رضایت کلی در نمره آن‌ها تفاوت آماری معنی‌داری وجود داشت به‌صورتی که همسران زنان خانه‌دار رضایت بیشتری از زندگی زناشویی نشان دادند (جدول ۳).

جدول ۲- توزیع میانگین و انحراف معیار و طیف نمرات زوجین شهر لار درزمینهٔ رضایت از زندگی زناشویی

میانگین		انحراف معیار	حداقل	حداکثر
سن مرد	۳۶/۲۵	۱۰/۲۹	۲۰	۸۶
سن زن	۳۱/۹۰	۹/۹۲	۱۷	۸۱
سن ازدواج مرد	۲۵/۸۳	۴/۳۷	۱۸	۵۰
سن ازدواج زن	۲۱/۴۶	۴/۲۴	۱۴	۴۲
مدت ازدواج	۱۰/۴۲	۱۰/۰۴	۱	۶۳
تعداد فرزندان	۱/۲۸	۱/۲۰	۰	۶

جدول ۳- مقایسه میانگین ابعاد مختلف رضایتمندی از مسائل زناشویی برحسب وضعیت اشتغال زنان ازنظر زوجین

	زنان خانه‌دار	زنان شاغل مراکز دولتی	زنان شاغل مراکز غیردولتی	P-Value	همسران زنان خانه‌دار	همسران زنان شاغل مراکز دولتی	همسران زنان شاغل مراکز غیردولتی	P-Value
رضایت از مسائل مالی	۳/۴۳±۰/۶۵	۳/۴۱±۰/۶۳	۳/۱۸±۰/۶۲	۰/۴۹۶	۳/۴۰±۰/۵۹	۳/۴۳±۰/۶۲	۳/۲۴±۰/۶۱	۰/۵۶۳
رضایت از مسائل شخصیتی	۳/۱۵±۰/۵۳	۳/۶۴±۰/۵۴	۳/۳۷±۰/۴۹	۰/۰۳۲	۳/۵۹±۰/۵۵	۳/۶۳±۰/۵۷	۳/۶۰±۰/۵۶	۰/۲۲

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

رضایت از فعالیت‌های اوقات فراغت	۳/۵۷±۰/۳۷	۳/۹۱±۰/۳۶	۳/۳۱±۰/۳۲	۰/۸۹	۳/۸۷±۰/۳۹	۳/۳۵±۰/۳۷	۳/۳۳±۰/۳۵	۰
رضایت از رابطه جنسی	۳/۹۹±۰/۵۸	۳/۰۷±۰/۶۱	۳/۲۱±۰/۶۴	< ۰/۰۰۱	۳/۸۶±۰/۵۴	۳/۱۷±۰/۵۹	۳/۱۹±۰/۶۲	< ۰/۰۰۱
رضایت از مسائل ارتباطات	۳/۷۱±۰/۸۲	۳/۹۵±۰/۷۴	۳/۲۵±۰/۷۳	۰/۱۱۳	۳/۸۶±۰/۷۶	۳/۸۴±۰/۷۶	۳/۷۹±۰/۷۲	۰/۴۸۶
رضایت از فرزند پروری	۳/۷۷±۰/۶۵	۳/۵۱±۰/۶۴	۳/۲۸±۰/۴۳	< ۰/۰۰۱	۳/۹۸±۰/۶۳	۳/۴۲±۰/۶۶	۳/۲۸±۰/۴۱	< ۰/۰۰۱
رضایت از مسائل خانواده و دوستان	۳/۶۷±۰/۶۳	۳/۰۵۷۴۳/۶۶	۳/۵۶±۰/۶۷	۰/۳۶۴	۳/۸۸±۰/۶۲	۳/۵۷±۰/۶۵	۳/۴۲±۰/۶۹	۰/۰۰۳
رضایت از مسائل مذهبی	۳/۱۱±۰/۶۶	۳/۴۳±۰/۶۳	۳/۶۲±۰/۶۱	۰/۴۲۷	۳/۶۴±۰/۶۲	۳/۵۹±۰/۶۱	۳/۶۳±۰/۶۲	۰/۴۹۲
مسائل مربوط به مساوات زن و مرد	۲/۹۱±۰/۷۷	۳/۷۴±۰/۷۳	۳/۹۱±۰/۷۱	< ۰/۰۰۱	۳/۸۲±۰/۷۲	۳/۷۶±۰/۷۱	۳/۷۹±۰/۶۹	۰/۳۴۸
رضایت کلی	۳/۹۰±۰/۵۴	۳/۸۲۳±۰/۵۳	۳/۶۹±۰/۶۴	۰/۰۱۸	۳/۹۳±۰/۵۷	۳/۷۶±۰/۵۴	۳/۶۱±۰/۵۸	۰/۰۲۴

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

بحث

بر اساس نتایج این پژوهش، میزان رضایتمندی به‌طورکلی در زنان خانه‌دار و همسران آن‌ها در مقایسه با زنان شاغل و همسران آن‌ها تفاوت آماری معنی‌داری داشت. زنان خانه‌دار و همسران آن‌ها از زندگی زناشویی خود رضایت کلی بالاتری را گزارش کردند. صادق مقدم و همکاران نیز نشان دادند میزان رضایتمندی از زندگی زناشویی در زنان خانه‌دار و همسران آن‌ها بیشتر از زنان شاغل و همسرانشان می‌باشد که این یافته با نتایج ما همخوانی دارد (۲۱). در پژوهش فراست و همکاران، میزان رضایت زناشویی زنان خانه‌دار بیشتر از میزان رضایت زناشویی زنان شاغل گزارش‌شده که این یافته نیز با نتایج ما همخوانی دارد (۲۲). شایقیان و همکاران، در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که تفاوت معنی‌داری در رضایت زناشویی بین زنان شاغل و غیر شاغل وجود دارد که این یافته با نتایج ما همخوانی دارد (۲۳). همچنین این پژوهش نشان داد زنان خانه‌دار ازنظر ابعاد رضایت از رابطه جنسی و رضایت از مسائل فرزند پروری و رضایت کلی بیشترین میزان رضایتمندی را داشتند و در ابعاد رضایت از مسائل شخصیتی و مسائل مربوط به مساوات زن و مرد کمترین رضایت را نشان دادند/ همسران زنان خانه‌دار در ابعاد رضایت از فعالیت‌های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزند پروری، مسائل خانواده و دوستان و رضایت کلی، بیشترین رضایت را نشان دادند. ازآنجاکه زنان خانه‌دار اوقات بیشتری را می‌توانند صرف فرزند پروری و ارتباط با اقوام و دوستان نمایند و همچنین اوقات فراغت بیشتری دارند، در این حیطه رضایت بیشتری را گزارش کرده‌اند.

از یافته‌های دیگر این پژوهش این بود که در زنان شاغل مراکز دولتی، بیشترین میزان رضایتمندی در بعد مسائل شخصیتی بود و در همسران این زنان، بیشترین میزان رضایتمندی در ابعاد مسائل مالی و مسائل شخصیتی گزارش‌شده است.

مشارکت روزافزون زنان در بیرون از خانه باعث تقویت حس اعتمادبه‌نفس و استقلال و افزایش قدرت تصمیم‌گیری و برخورد مناسب با حوادث زندگی شده و اثری مطلوب بر روابط خانوادگی برجای گذاشته است. همچنین تأثیری که کار زن و درآمد وی در ابعاد مختلف زندگی دارد بر کسی پوشیده نیست/ امروزه رفاه خانواده در جوامع، بسیار مهم بوده و زوجین تمام تلاش خود را برای این امر مهم انجام می‌دهند. به نظر می‌رسد که زنان، هنگامی‌که به استقلال مالی می‌رسند، آرامش خاطر بیشتری دارند و همین آرامش خاطر تأثیر بسزایی بر روابط وی باهمسر، بچه‌ها و سایر اقشار جامعه می‌گذارد که باعث به وجود آمدن رضایت زناشویی در زندگی می‌شود. مطالعات گوناگون نشان داده که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی مسئله اقتصادی و درآمد است. چنانچه این درآمد از طرف هر دو زوج باشد باعث سهولت در زندگی می‌شود؛ ولی در کنار این سهولت زندگی، در پاره‌ای موارد باعث بروز مسائل و مشکلاتی هم می‌شود. به‌طورکلی می‌توان گفت که با رفتن زنان از خانه و اشتغال آنان، اصول زندگی سنتی درهم‌شکسته شده و در همه زمینه‌ها محاسن و معایبی را به دنبال داشته است (۲۴). یکی از این معایب، این است که زنانی که در خارج از خانه مشاغل سخت و درازمدت را تجربه می‌کنند، در ایفای نقش‌های خانگی احساس خستگی و بی‌حوصلگی بیشتری نسبت به زنان خانه‌دار دارند که این مسئله زنان شاغل را بیش‌ازپیش دچار مشکلات روحی می‌سازد (۱۰). به‌عبارت‌دیگر ایفای نقش شغلی دیگر، نقش‌های زنان را کمرنگ نمی‌سازد؛ بلکه زنان اغلب ناگزیرند آن کارها را نیز انجام دهند. در ضمن زنان شاغل، وظیفه مادری را نیز برای انجام کارهای خانه فراموش نمی‌کنند. به‌بیان‌دیگر، زنان شاغل طی روز مانند همسرانشان در نقش شغلی خود ظاهر می‌شوند، اما وقتی به خانه می‌رسند از آن‌ها انتظار ایفای نقش همسری، خانه‌داری و مادری می‌رود که انجام دادن این نقش‌ها نیز توان دیگری را می‌طلبد، درحالی‌که هیچ‌گاه نقش شغلی مردان رویارو با نقش‌های دیگرشان نیست که بر آن‌ها پیشی داشته باشد و این اصلی پذیرفته‌شده است؛ بنابراین زنان میان انتظارهای نقش‌های سنتی و مدرن، سرگردان می‌مانند که این به پیدایش و افزایش احساس نارضایتی می‌انجامد (۲۵) ازجمله

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

مشکلات شناخته‌شده در این زمینه، می‌توان روابط جنسی، روابط خویشاوندی، دوستان، چگونگی صرف اوقات فراغت، درگیری‌های شغلی را نام برد (۲۶).

نتایج پژوهش نوابی نژاد و نظری، بیانگر این مسئله بود که در زندگی زنان شاغل متأهل، اختلافات بیشتری نسبت به زنان خانه‌دار وجود دارد (۲۷). به‌طورکلی زنان شاغل تلاش می‌کنند تا زندگی خانوادگی را بر اساس نوع شغل خود برنامه‌ریزی کنند. همچنین، زنان نمی‌توانند از روابط خانوادگی و وظایف عمده‌ای که در شبکه ارتباطی خانواده و روابط با اعضای خانواده‌دارند، غفلت ورزند (۲۸). پژوهش بوستان و مقصودی، نشان داد که زنان متأهل، مشکلات خود را در رابطه با نگهداری و تربیت فرزندان، تهیه‌ی خوراک خانواده، برقراری نظم و نظافت منزل، کمبود وقت برای رفت‌وآمد با خویشاوندان، رسیدگی به‌ظاهر خود و داشتن وقت لازم برای تفریح، گفتگو و تبادل‌نظر باهمسر، زیاد ارزیابی کردند (۲۹).

بر اساس نظر پارسونز، تعارض نقش‌های شغلی- همسری، شغلی-والدینی و شغلی- خانه‌داری و روی‌هم‌رفته، تعارض کار- خانواده تأثیر منفی بر سلامتی و عملکرد نقش فرد باقی می‌گذارد و موجب ناخشنودی از کار، ازدواج وزندگی می‌شود (۳۰)

؛ بنابراین، شوهرانی که در کارهای خانه‌داری و مراقبت از فرزندان مشارکت کنند، فشار مضاعف را در ایفای موازی نقش کاری و خانوادگی بر همسر کاسته و سلامت روان و رضایت زناشویی خانواده را افزایش می‌دهند.

یکی از محدودیت‌های این مطالعه این بود که افراد جهت تکمیل پرسشنامه در حضور پرسشگر، معذب بودند که جهت رفع این مشکل پرسشنامه‌ها بدون نام طراحی شدند و به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه حفظ خواهد شد. پیشنهاد می‌شود که این مطالعه در سطح وسیع‌تری انجام شود و نوع شغل

مایی که زنان در آن‌ها مشغول می‌باشند هم لحاظ گردد. ممکن است که شغل‌های متفاوت اثرات متفاوتی بر رضایت زناشویی داشته باشند و همه شبیه به هم نباشند.

نتیجه‌گیری

به‌طورکلی، شاید شغل بتواند در احساس استقلال و ابراز وجود زنان تغییر مؤثری باشد؛ اما در احساس رضایت زناشویی تأثیرگذار نبوده است.

تشکر و قدردانی

از تمام افرادی که جزء نویسندگان مقاله نبودند ولی در تکمیل مطالعه حاضر نقش داشتند، تشکر و قدردانی می‌شود.

تعارض و منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان‌نشده است

References

1. Shahidi M, Yousefi F, Evaluation of student's criteria for marriage in medical sciences university of shahre kord in 1997.Journal Medicine and purification 2001; (43): 4-8.
2. Sadegh Moghadam L,. Comparison of marriage satisfaction in housewives and employed women and their husbands in 2006. Journal Gonabad University of Medical Sciences & Health Services 2007; (12):2.
3. Kavyani M,. Health Psychology. Journal Tehran University. 1999;15(4):100-21.
4. Paul P,. What to expect in sexual therapy. Journal Canada the University of Toronto 1998;3(5):23-40.
5. Ston H, Ston A,.Resolvent of marital and sexual issues. (Translation): Poorhekmat H. Tehran: 2006;12(45):45-60. (in Persian)
6. Bootzin R, Bower Gh, Crocker J, Hall G,. Psychology today: an Introduction 14th ed. London: McGraw-hil 1991;13(3):230-31.
7. Keyhannia A, youth and marriage. Journal Tehran Madar. 1998;34(6):220-42.

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

8. Farahani F, The impact of women's employment on their sexual satisfaction in the family in 2015. Journal Cultural Management 2016; (9): 30.
9. Nasaji Z, Women employed family, Afarinesh magazine 2006;31(4):235-48. (in Persian)
10. Safiri Kh, Zare Z, Sense of conflict between social and family roles for women. Quarterly Journal of women's studies 2006; 4(2): 47-70.
11. Tabehjaamat M, The relationship of attachment style in marital satisfaction, available online at http://www/iranseda/ir/old/showfullitem, 2008. (in Persian)
12. Tahmasbi S,. A comparison between employed and housewife women of marital satisfaction Qartely. Journal of nursing Hamedan University.2006;13(3):212-22. (in Persian)
13. Mousavi A,. Comparison of different aspects of marital satisfaction among employed and non-employed women in Tehran. Journal of Women Studies 2006; 4(2): 71-88.
14. Navvabi nejad Sh,.Marriage counseling and family therapy. Tehran:PTA publication. 1999;20(4):200-11.
15. Kiger G, Riley P,.Helping Dual-Earner couples Balance work & family Responsibility/ Department of social work & Anthropology Utah state university.2000;22(2):116-25.
16. Goldenberg I, Goldenberg H, Family therapy, Translation: Hossein Shahi Barvati HR, Naghsh bandi S, Arjmand E, Tehran: Mental publication. 2009;32(6):412-21.
17. Norouzian Sh, Family training (with manufacturing approach) in improving women's marital satisfaction 2006.
18. Zandipour T, Momeni Javid M,. A Study on the Relationship between Marital Satisfaction and Job Satisfaction among Employees of Sewage Water Company in Tehran. Quarterly Journal of Career & Organizational Counseling 2011; 3(7): 113-129.
19. Joneidi A, Noorani saad al-din Sh, Mokhber N, Shakeri MT,. Comparison of marital satisfaction in fertile with infertile women admitted to public centers in Mashhad. 2008;10(5):312-23.
20. Fowers BJ, Olson DH,. Enrich marital Inventory: A Discriminant Validity and Cross-Validity Assessment. Journal Marital and family Therapy 1989; 15: 65-79.
21. Asudeh MH,.Factors in a successful marriage from the view point of happy couples, MS thesis of family counseling in Tehran University. 2010;23(4):312-21.
22. Sadegh Moghadam L, Askari F, Marouzi P, Shams H, Tahmasbi S,.Comparison of marriage satisfaction in housewives and employed women and their husbands in Gonabad. Knowledge Horizon, Journal of medical sciences Faculty and Health services in Gonabad 2006; 12(2): 45-50.
23. Farasat Z,Comparison of control source and marital satisfaction among employed women and housewives in Tehran. Counseling research and developments, Journal of Iran counseling. 2004; 3(2):100-21.
24. Shaieghian Z, Shahidi Shadkam M, Sedighi Looyeh E. Article abstracts of fourth national congress of Family and sexual health in Shahed university 2009.
25. Sharafkhani J, Ezadi F,The impact of women employment on their husband's satisfaction with life. Vista News Hub. 2014;7(2):170-9.
26. Baghban A, Moradi M,The efficacy of family therapy on marital conflict in divorce request. Qartely of science & research 2003; 16: 32-47. (in Persian)
27. Navabinezhad Sh, Nazari A,The efficacy of progressive communication program in marital satisfaction in dual employed. Qartely of counseling, research & developments 2006; 4(25): 78-85. (in Persian)
28. Tavassoli M, Niaz A,An approach to the assessment of social capital in the economy of Iran, planning and Budget Journal. 2010; 3(2):80-90.

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

29. Bostan Z, Maghsudi S,The problem resulting of family & social poly roles in kerman women, Qartely of women research 2004; 5: 31-42. (in Persian)
30. Parsons T,Routledge Sociology Classics. British Library Cataloguing in Publication Data Parsons, Talcott 1902–1979 The social system-2nd ed-(Rout ledge sociology classics) 1/ Sociology I/ Title 301; 1-404.

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]

The effect of women's employment on marital satisfaction among employed women and housewives and their husbands in Larestan city

Farideh Yazdanpanah (MSc)[1], Fatemeh Jourkesh (MSc)[2], Azizallah Dehghan (PhD)[3], Aboubakr Jafarnezhad (MSc)[4*]

[1] Instructor of Ambriology, Department of Anatomy, Faculty of medicine, Larestan University of Medical Sciences, Larestan, Iran

[2] Instructor of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Larestan University of Medical Sciences, Larestan Iran

[3]Assistant Professor, Noncommunicable diseases reaserch center, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

[4]Instructor of Epidemiology, Department of Nursing, Bandar-Lenge University of Nursing, Hormozgan University of Medical Sciences, Hormozgan, Iran

Abstract

Introduction: Family is the most important institution of society that is essential for the survival of society. Marital satisfaction is one of the factors contributing to the stability of the family system.Today, due to the lack of manpower, women are engaged in various occupations. With the employment of women, common life will conflict. The aim of this study was to determine the degree of satisfaction among employed and housewives and their wives...

Materials and Methods: This study was a cross-sectional study. The subjects were selected by cluster sampling and then randomly selected. A total of 202 couples entered the study. Data were collected by using a demographic questionnaire and ENRICH Marital Satisfaction Questionnaire. SPSS software version 16 was used to analyze the data. One-way ANOVA and Spearman correlation coefficient were used for statistical analysis/.

Results: The results showed that housewives had the least satisfaction with personality issues. Also, housewives were more satisfied with the dimensions of sexual satisfaction, parenting issues and overall satisfaction. In terms of equality of women and men, housewives and nongovernmental workers showed the lowest and most satisfaction respectively. In general, wives of housewives are more satisfied with marital life.

Conclusion: In general, perhaps a job can be effective in feeling independent and expressing women, but it has not been influenced by marital satisfaction.

. **Keywords:** satisfaction, Marital life, Women's employment, Marital Satisfaction, Housewives.

Corresponding Author: Farideh Yazdanpanah farideh.yazdanpanah@gmail.com

Mobile: +98-9171214107 **Fax:** 52342931 – 071

Received: 4.May.2019 **Accepted**: 26.jul.2019

►**Please cite this article as follows**

Yazdanpanah F, Jourkesh F, Dehghan A , Jafarnezhad A. The effect of women's employment on marital satisfaction among employed women and housewives and their husbands in Larestan city. Journal of Jiroft University of Medical Sciences. 2019; 6 (1):145-56

مجله دانشگاه علوم پزشکی جیرفت/ دوره ششم، شماره یک، تابستان ۱۳۹۸، صفحه۱۴۵تا ۱۵۶

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-11]